



**els drets de la DONA al  
govern de la GENERALITAT**

La proclamació de la República el mes d'abril del 1.931 va representar per al nostre poble la llibertat de governar-nos, va significar l'arribada de la democràcia; va reconèixer els nostres drets i va fer possible l'establiment del Govern de la Generalitat a Catalunya.

Aquesta nova situació política va ser molt beneficiosa sobretot per a la dona, que havia estat sempre postergada jurídic i socialment. La República va reconèixer la igualtat amb l'home, per primera vegada a la història del nostre poble.

La Constitució de la República reconeixia tots els drets democràtics fundamentals a tots els ciutadans sense distinció de sexe ni d'estat civil.

Així, l'article 25 diu: "...Els ciutadans d'un i altre sexe, majors de 23 anys, ténen els mateixos drets electorals conforme determinen les lleis". I en l'article 53 assenyalat: "...seran elegides per a Diputats els ciutadans de la República majors de 23 anys, sense distinció de sexes ni d'estat civil..."

Pensem que en aquella època la dona encara estava molt discriminada per les constitucions de la gran majoria de països.

L'article 43 fa referència a la família: "La família està sota la salvaguarda especial de l'Estat. El matrimoni es fonamenta en la igualtat de drets d'ambdós sexes, i es podrà dissoldre per mutu consentiment a petició de qualsevol dels cònjuges, amb al·legació, en aquest cas, de justa causa".

## EL GOVERN DE LA GENERALITAT.

El nostre poble des de feia dos segles lluitava per l'autonomia de Catalunya. La va conquerir l'abril de 1.931 institucionalitzant el Govern de la Generalitat. Això va ésser un fet molt important per a la dona perquè li van reconèixer uns drets que no tenia en aquell temps cap país d'Europa excepte a la U.R.R.S.

L'Estatut de Règim Interior de Catalunya en el Títol II, art.8 diu: "La família resta sota la salvaguarda de la Generalitat. El matrimoni es fonamenta en la igualtat de drets dels cònjuges. Les lleis civils determinaran els drets i els deures que corresponen als fills. Establiran així mateix les normes per a la investigació de la paternitat i la igualtat dels fills nascuts dintre i fora del matrimoni".

La Llei del Parlament Català de 19 de juny de 1.934 tracta de la capacitat jurídica de la dona i dels cònjuges. Alguns articles diuen així:

1er.- La dona té la mateixa capacitat civil que l'home.

2on.- El matrimoni no és causa modificatoria de la capacitat d'obrar de la dona.

3er.- La llei no concedeix al marit autoritat sobre la muller.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya permetia al Govern de la Generalitat legislar en quant a Sanitat i en quant a l'Ensenyament.

Va haver-hi una Reforma molt gran en l'ensenyament (coeducació a tots nivells, etc.)

El 25 de desembre de l'any 1.936 va ésser signada per Josep Terradellas la Llei Eugènica de l'avortament, que avui encara és de les més progressistes del món.

També es va aplicar amb més justícia la Llei del divorci aprovada per la República el 2 de març de 1.932, reduint el període de separació com a fonament del divorci de 3 anys a 1 any i concedint el divorci immediatament per "consensu mutu". El procediment del divorci va ésser reduït i era molt més econòmic.

La caiguda de la República i el triomf del feixisme l'any 1.939 va suposar la destrucció de tot allò que havíem aconseguit. Tots els nostres drets van ésser trepitjats: va començar per a tot el poble i especialment per a la dona una de les èpoques més opressives de la nostra història i que ha durat més de 40 anys.

Però avui junt amb el desvetllament de tots els sectors socials oprímits, el sentiment de la dona envers el seu alliberament ha renascut amb potència i força i ha començat a lluitar pels drets que tenia amb la República i el Govern de la Generalitat.

En aquest moment polític tan decisiu, davant unes eleccions que poden significar la consecució d'una ampla democràcia o el triomf de la dreta continuista, les dones no podem quedar impassibles i hem de lluitar aplicades pels nostres drets polítics i feministes, els quals només podrem aconseguir si davant de la dreta antifeminista i antidemocràtica s'imposa una aliança democràtica UNITÀRIA.

L'Associació Catalana de la Dona lluitarà pel restabliment de l'Estatut d'Autonomia, el Govern de la Generalitat i el retorn del seu president Josep Terradellas, per recuperar tots els drets que teníem i com a primer pas cap al nostre alliberament.

Sols un Govern democràtic pot restablir els nostres drets i no hi haurà democràcia sense la consecució real d'aquests drets.

Barcelona, gener de 1.977